

#1

Kultur

Låtskrivere

Tor Erik Hermansen (41) og Mikkel Eriksen (41)

Veien til **STJERNENE**

JURYENS DOM:

Duoen Mikkel Storleer Eriksen og Tor Erik Hermansen er det siste tiårets mest vellykkede låtskrivere. De har produsert musikk for verdens største superstjerner. En eventyrlig suksess, men på veldig norsk manér.

Stargate hadde aldri som mål å erobre Amerika. Det bare gjorde de.

TEKST **Line Tiller** FOTO **Johannes W. Berg**
New York

Jeg vil ha biff og speilegg, takk, sier musikkprodusent Tor Erik Hermansen.

Halve Stargate sitter bøyd over en meny inne i et privat chesterfield-avlukke i en dunkel og overpriset Manhattan-bistro. Klokken er ni om morgenen, og partner Mikkel Eriksen er noe forsinket til intervjuavtalen. Litt på grunn av en vond tann, litt på grunn av at de i går var i Los Angeles for å jobbe med nytt Rihanna-materiale, litt fordi han skal på safari-ferie i Botswana i morgen.

– Kokken anbefaler biffen *medium rare*, er det greit? Servitøren står klar med penn og papir.

– Nei, jeg foretrekker *medium well*, sier Hermansen.

Femogtyve minutter senere ankommer Eriksen, kledd i nøyaktig de samme gråsvarte sjatteringene som Hermansen, selv om de to mennene ringte hverandre i går kveld, nettopp for å unngå en slik klesflause, og nå oppstår sannelig et dakapo på replikkutvekslingen med servitøren.

STARTET I TRONDHEIM. Helt siden det ble oppstandelse i Adresseavisens redaksjon fordi Posh Spice muligens hadde reservert overnatting på Clarion Hotel i Trondheim i 2000, har ordene «suksess» og «Stargate» seilt ved siden av hverandre i norske aviser. Veien til internasjonalt toppsjikt begynte i 1993 med trønderjenta Stella Getz og låten «Friends». Den ble produsert i deres aller første, hjemmesnekrede studio, med beitende hester som nærmeste nabo.

Noen vil si Stargate først virkelig oppnådde suksess med guttegruppen Blue og «All Rise» i London, andre at karrieren fyrte av med den amerikanske rapperen Ne-Yo og «So Sick», som de skrev på 20 minutter, eller Beyoncé og «Irreplaceable». Megasuksess ble det i hvert fall da Rihanna sang «Diamonds».

Egentlig startet det allerede i 1983, inne på to gutterom, 550 kilometer fra hverandre. Ett fylt med trommemaskiner på Bakklundet i Trondheim, og ett i Askim, hvor filmen *Beat Street*, Michael Jackson og Grandmaster Flash pumpet inn i unge ører.

– I 1983 var vi svært mottagelige 11-åringer. Gjennom hip-hop og popmusikk fra Amerika fant vi endelig noe som snakket til oss, noe å drømme om og øve til på gutterommet, sier Hermansen.

To Grammy-priser, ti første plasseringer på den amerikanske

ske Billboard-listen, backstagepass til Jay Zs liv og virke, og utallige topp 10-hits i England senere, bor gutta i dag i hver sin ende av Manhattan i New York.

– Folk tror vi kom for å «erobre Amerika», men det er ikke sant; vi dro til USA for å havne som spor nummer 12 på en Usher-CD. Det var målet vårt. Det var det, ikke sant? Hermansen kikker på kompisen.

– Ja, ja.

Sammen lyttet de til amerikanske r'n'b-skiver i 2004, og tenkte «vi er i alle fall bedre enn det dårligste sporet».

– Drømmen var ikke å bli nummer én. Men så havnet «So Sick» på førsteplass. Hadde den endt på fjerdiende, er det ikke sikkert vi hadde flyttet hit. For å si det slik, på et tidspunkt møter ideen din publikum, da er det enten tomme opp eller så er det tommel ned, sier Tor Erik Hermansen og lener seg tilbake.

– For oss var det tommel opp.

TØFT I STARTEN. P3 ville ikke spille sangene deres. De ble nesten latterliggjort og følte seg litt som forlatt i en ødemark mens de «trodde at et høyt terningkast i Dagbladet betydde noe». Innimellom tyggegummilåter ved tusenårsskiftet tok de på seg søndagsjobber som DJ-er, og innførte det nye, spennende begrepet «klubbkveld» i Midt-Norge.

– Ingen skal komme og si at vi ikke begynte på bunnen, flirer Hermansen, og legger til at det farligste for en kreativ person er å bli omfavnet for tidlig.

Norske plateselskaper nappet ikke på ideene deres, så det ble naturlig å søke ut. Først gikk de igjennom det de kaller en «øvelsesperiode» i London. Den varte i seks-syv år og innebar hits med blant andre Atomic Kitten og S Club 7.

Der, fra managementet som fortsatt kretser over dem, lærte de blant annet bedre salgsteknikk, personhåndtering og hvordan man driver business i utlandet.

– Nordmenn vil gjerne snakke om hva som skal skje med en gang, men i England og USA diskuterer man ikke business før etter desserten. Og da snakker man om business i tre minutter. Det var unaturlig for oss. Kanskje fordi vi var uerfarne, kanskje fordi det er vår personlighet, kanskje fordi vi er nordmenn, sier Hermansen.

TOR ERIK HERMANSEN
OG MIKKEL ERIKSEN
[Musikkprodusenter]

Stilling: Driver musikkproduksjonsselskapet Stargate

Bor: Tor Erik i Soho og Mikkel på Upper West Side i New York

Familie: Tor Erik er gift med Roda Ahmed, har en datter på 8 og en sønn på 4. Mikkel er gift med Hege Eriksen, har døtre på 7 og 11 år.

Flyttet til utlandet: August 2006

Hvorfor: Lage popmusikk i verdens største musikkmarked

Lønn: Varierende
Hjelpende hånd: Managerne Tim Blacksmith, Danny D, Jay Brown og Ty Ty Smith

Største interne

suksess: At vi har klart å utvikle oss og justert måten vi jobber og tenker på. At vi har knyttet til oss, lært av og jobbet med noen av de beste i verden innen vår bransje. At vi flyttet til USA, satset helhjertet og har klart å kombinere en karriere med familie og to barn hver.

Beste råd: Lytt til den beste radiomusikken, og sammenlign deg med den. Spør deg selv om din musikk er like bra som det som er på topp, hvis ikke må du gå en runde til. Finn folk i nærmiljøet som du kan samarbeide med, og som deler din musikksmak; finn noen som kan synge godt, og presenter en tilnærmet ferdig låt til et produksjonsselskap.

↗

Frokostmøte. Tor Erik Hermansen (t.v.) og Mikkel Eriksen har gjort newyorkere av seg.

→

Priset. I 2009 vant Stargate den høyt-hengende amerikanske prisen Songwriter of the Year.

DEN AMERIKANSKE DRØMMEN. Stargate har alltid visst at det fantes ett nivå til der ute: hip-hopens fødeland, det største musikkmarkedet, verdens viktigste melodiekspertør og de mest berømte artistene.

– Altså, hvis du sitter i salen under MTV Music Awards i Amsterdam og har hatt tre hits i England, så er det absolutt gøy, men når de store gutta kommer flyvende inn fra New York, da vet alle at de opererer på et helt annet nivå, slår Tor Erik Hermansen fast.

Han og Mikkel Eriksen begynte USA-livet på lykke og fromme i januar 2005, og etter halvannet år med stadig lengre opphold, mest for å se hvor kraftig deres bass kunne brumme, fikk to lange, hårløse typer i hettegensere raskt godkjent-stempel av musikkeliten i Amerika. Flyttelasen ble pakket i august 2006. For familien Hermansen var den endelige beslutningen enkel.

– 2005 ble et stort vendepunkt i livet mitt. Roda og jeg giftet oss i februar, faren min døde i mai, og vårt første barn ble født i juli. Etter disse dramatiske hendelsene tok jeg en ny kikk på livet, sier Hermansen og legger fra seg gaffelen. ▶

► – Jeg ville gripe det jeg egentlig hadde lyst til i livet med begge hender, og det jeg egentlig hadde lyst til, var å flytte til USA.

For Eriksen var begrunnelsen rett og slett «fordi vi begynte å lage musikk som var skikkelig bra».

– **Var det skummelt å ta det endelige steget?**

– Ja, litt, men i Norge kan man fort bli for komfortabel og kanskje ikke så sulten, sier han.

– Det skumleste er å få målt sine egne ideer mot verden der ute. Alle liker å tro at man lager bra greier, men vi fant ut at verden kanskje ikke alltid var enig med oss. Og kanskje var ikke alt bra heller, eller vent – ikke riktig. Da kan man velge å dra hjem til Norge og si som de fleste nordmenn, at man ikke ønsker å bli verdensstjerne, eller så gjør man som oss.

KULTURFORSKJELLER. – Vi kommer fra et sted hvor vi følte oss noe uglesett og ignorert av den etablerte musikkbransjen, mens her i USA er popmusikken vi elsker, akkurat like verdifull som skranglerock og hipstermusikk. Smaken vår blir tatt på alvor, sier Tor Erik Hermansen.

Stemmeleiet blir en oktav strengere.

– Her blir Quincy Jones, Miles Davis og Prince sett på som den store kulturarven. Når vi møter produsenter som L.A. Reid og Babyface, da vet vi hvordan de breaka Toni Braxton, eller hvordan de signerte TLC, ting som Musikk-Norge bare ser på som glatt og amerikansk. Mens vi føler

Jeg var den eneste i min vennekrets som likte synth. Det var liksom ikke kult, det skulle være rock.

Mikkel Eriksen
Musikkprodusent

at alle dustete fakta vi pugget på gutterommet, ting vi kan om svart musikk, plutselig er relevant informasjon og gjør at vi kikker med dem vi møter her.

– Det er ikke pinlig å digge listepop i USA?

– Snarere tvert imot!

Langstrakte pannerynker, oppsperrede, lysegrå øyne.

– Jeg var den eneste i min vennekrets som likte synth, sier Mikkel Eriksen.

– Det var liksom ikke kult, det skulle være rock. Men det gjorde meg ikke noe, jeg visste hva jeg likte, og det var ok, sier han.

– Vi har alltid gått vår egen vei, men det er jo litt ironisk at vi måtte til USA for å finne ut hvem vi egentlig var, sier Hermansen.

– Hadde jeg litt raskere skjønt at det ikke nytter å gjøre folk som ikke har samme smak som meg, fornøyde, hadde noen bare sagt «drit i dem, gå for det du tror på», da kunne jeg kommet skikkelig i gang fem år tidligere.

Den første gangen Stargate virkelig følte suksess-frysninger, var da de nettopp kastet alle forventninger i den digitale søppelkassen og gikk for det de trodde på. Ut kom «Not For The Dough» med Multicycle.

– Singelen inntok førsteplass i Norge, og jeg husker at jeg tenkte: Den neste gigantbarrièren nå ..., sier Hermansen og ser opp.

– Det er førsteplass i USA. ●

a-magasinet@aftenposten.no

EN SLUTT KAN BLI EN BEGYNNELSE

Når ditt liv en gang er over; hvilken arv er vel bedre enn å kunne gi barn en god start på sitt?

En testamentarisk gave til Redd Barna, er å gi barn over hele verden en reell mulighet til et bedre liv. Pengene du gir brukes til utdanning, helsearbeid og hjelp til krigs- og katastroferammede barn. Størrelsen velger du naturligvis selv, men stort eller lite: Din gave kan bli en begynnelse på et bedre liv for svært mange barn.

For mer informasjon og gratis juridisk hjelp, kontakt oss på 22 99 09 00, eller les mer på www.reddbarna.no/testamentarisk

Redd Barna

Testamentariske gaver